

- قبل از پخت، پوست مرغ و چربی های اضافه و قابل رویت گوشت قرمز را جدا کنید.
- مصرف گوشت های فرآوری شده مانند سوسیس و کالباس را محدود کنید.

چگونه مصرف قند و شکر را کم کنیم؟

- در میان وعده از میوه تازه و بیسکویت های سبوس دار به جای کیک ها و شیرینی های تر که پر چرب و شیرین هستند، استفاده کنید.
- در هنگام تهیه کیک ها و شیرینی های ساده خانگی سعی کنید از میزان شکر کمتری استفاده نمایید .
- مصرف نوشابه های گازدار و آمبیوه های صنعتی را کم کنید و به جای آن آب ، دوغ کم نمک و آمبیوه تازه بنوشید . (اگر هر روز یک قوطی نوشابه ۳۰۰ میلی لیتری به مدت یک سال مصرف کنید منجر به افزایش وزن حدود ۷ کیلوگرم در سال می شود!!)
- همراه با چای از چند دانه توت خشک یا کشمش به جای قند و شکر استفاده کنید.
- از میوه هایی نظیر سیب، هلو، گلابی که قند کمتری دارند ، استفاده کنید و مصرف میوه های شیرین مانند انگور، خربزه ، خرما ، انجیر و ... را محدود کنید.

توجه داشته باشید:

بهترین راه کم کردن مصرف شیرینی ها، نخوردن یا کمتر

خریدن آنهاست.

چگونه مصرف چربی و روغن را اصلاح کنیم؟

- برای طعم دادن به سالاد به جای استفاده از انواع سس ها از چاشنی هایی مانند آبلیمو، سرکه و روغن زیتون استفاده کنید .
- از روغن مایع برای مصارف پخت و پز و سالاد و از روغن مخصوص سرخ کردنی برای سرخ کردن استفاده کنید.
- روغن جامد هیدروژنه دارای چربی اشباع و اسیدهای چرب ترانس (یک نوع چربی مضر) است که خطر بیماری های قلبی و عروقی و سرطان را افزایش می دهد.
- برای پختن غذا بیشتر از روش های بخار پز و آب پز استفاده کنید.
- مصرف غذاهای چرب و سرخ شده، فست فودها با اضافه دریافت انرژی موجب اضافه وزن و چاقی می شوند بنابراین مصرف آنها را محدود کنید.
- در هنگام طبخ غذا، روغن را به طور مستقیم از داخل قوطی به درون ظرف نریزید، بلکه از قاشق استفاده کنید تا میزان روغن مصرفی کمتر شود.

چگونه مصرف گوشت خود را اصلاح کنیم؟

- در هفته ۲ تا ۳ بار غذاهای حاوی گروه گوشت (بیشتر گوشت های سفید یا حبوبات و تخم مرغ) در برنامه خود بگنجانید.
- ماهی سرشار از چربی های مفید (امگا ۳) است که در گوشت های دیگر وجود ندارد بنابراین حداقل هفته ای ۲ بار ماهی بخار پز ، تنوری یا کباب شده مصرف کنید.

چگونه وزن خود را در حد مطلوب حفظ کنیم؟

- ❖ وزن بدن به میزان فعالیت بدنی و غذای مصرفی بستگی دارد .
- ❖ برای رسیدن به وزن مناسب باید بین انرژی مصرفی (فعالیت بدنی، کارهای روزمره) و انرژی دریافتی (حاصل از مصرف مواد غذایی) تعادل برقرار گردد .

چگونه مصرف شیر و لبنیات را بیشتر کنیم؟

- ✓ هر روز ۲ تا ۳ لیوان شیر یا ماست کم چرب مصرف کنید.
- ✓ تا حد امکان از انواع پنیرهای کم چرب و کم نمک پاستوریزه استفاده کنید.
- ✓ دوغ تازه کم نمک تهیه شده در منزل، یک نوشیدنی مناسب می باشد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت بهداشت

شوه تغذیه سالم

- برای طعم دادن به غذاها ، به جای نمک از چاشنی هایی مانند سرکه ، آبلیمو، سیر، پیاز، سبزی های معطر و سایر ادویه ها استفاده کنید .
- تا حد امکان از مصرف غذاهای صنعتی (غذاهای آماده و کنسرو ها) که نمک زیادی دارند ، خودداری کنید.
- برای کم کردن مقدار نمک پنیر های شور ، آن را در آب قرار دهید .
- میزان نمک مجاز مصرفی روزانه حداکثر ۵ گرم می باشد. که این میزان علاوه بر میزان نمک مصرفی در پخت غذا شامل نمک موجود در انواع موادغذایی می باشد.
- برای اینکه ذائقه کودکان را به غذای کم نمک عادت دهیم به غذای کودک نمک اضافه نکنید و از غذاهای کم نمک یا بی نمک که برای کودک درست می کنید ، هرگز نجشید تا ذائقه خود را در طعم غذای کودک دخالت ندهید.
- در برچسب تغذیه ای محصول غذایی اگر میزان سدیم ذکر شده است ، آن میزان را ۲,۵ برابر کنید تا مقدار نمک محصول به دست آید.

منابع:

- ۱-راهنمای کشوری تغذیه برای برنامه پزشک خانواده دفتر بهبود تغذیه جامعه معاونت بهداشت وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی
- ۲-کتاب رهنمود های غذایی دفتر بهبود تغذیه جامعه معاونت بهداشت وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی

چگونه مصرف فیبر غذایی را افزایش دهیم ؟

- ✚ تا حد امکان نان و غلات مصرفی خود را از نوع سبوس دار انتخاب کنید .
- ✚ در تهیه غذا در صورت امکان از غلات سبوس دار، برنج، ماکارونی، رشته ، بلغور و حبوبات استفاده کنید.
- ✚ انواع سبزی ها و میوه های تازه در برنامه غذایی خود بگنجانید .
- ✚ تا حد امکان از میوه های تازه به جای آبمیوه ، استفاده کنید .
- ✚ سیب زمینی را به صورت تنوری یا آب پز استفاده کنید و میزان سیب زمینی سرخ کرده را محدود نمایید.
- ✚ هر روز سبزی های تازه و ضد عفونی شده را به صورت خام کنار غذا، سالاد یا به شکل بخار پز استفاده کنید .

چگونه نمک کمتری مصرف کنیم ؟

- غذای کم نمک را انتخاب کنید و یا غذاها را با نمک کمتری تهیه کنید.
- سر سفره ی غذا نمکدان را حذف کنید.
- آجیل ها و مغز دانه ها را به صورت بی نمک یا خام مصرف کنید.
- مصرف مواد غذایی شور، دودی و ترشی ها را کاهش دهید.